

Ugeblad og Annoncetidende
for Allinge-Sandvig.
Gudhjem. Østerlars. Hasle
Ølsker, Rutsker, Rø og Klemens.

Ansvarshavende Udgever:
Otto Gornitzka. - Telefon 74.
Trykt i Allinge Bogtrykkeri
Oplag ca. 3500 Eksemplarer

Nr. 112 Alm. Annoncer 10 Øre pr. mm, efterf. Gange 8 Ø. Forretningsann. 8 - 6 Ø. Fredag den 21. Februar Annoncer og lokalt Stof maa være indleveret senest 2 Dage før Bladet udgaar. 1930

Printzenskjold.

af C. G. Koefoed.

I de svenske, historiske Tidsskrifter: „Samlinger til Skaanes Historie“ og „Handlingar röranda Skandinaviens Historia“ findes aftrykt en hel Del Breve fra Printzenskjold, dels til den skanske Guvernør Stenboch og dels til den svenske Konge. Disse Dokumenter er af saa stor Interesse for Forstaelsen af Opstanden paa Bornholm i 1658, at man højst maa forundre sig over, at „Bornholmske Samlinger“ ikke forlængst har optaget dem.

I det følgende skal jeg gengive Hovedindholdet af disse. Desværre bliver det for vidtløftigt at gengive dem i deres Helhed.

Indtil Overlæge M. R. Zartmann fremførte sine revolutionerende Ansættelser om Printzenskjold, hvem han roser i høje Toner og fremstiller som en human og Bornholmerne venligsinde Landshøvding, var den Opfattelse almindelig anerkendt, at det udelukkende var paa Grund af dennes Haardhed og Brutalitet, at Opstanden kom. — Denne sidste Opfattelse er i nogle Overensstemmelse med Bornholmerenes Gaadebrev, hvori der som eneste Grund til Opstanden alene angives Pr.s alt for store Strengthed og de ulidelige Plager osv., „som vi ikke længere uden allerstørste Kain og Ødelæggelse haver kunnet udstaa“ —

Dette var altsaa Bornholmerenes officielle Mening dengang, og selv om der i det „Manifest“, som de henviser til, og som nu ikke mere eksisterer — ikke engang i Afskrifter, kan have været nogle Overdrivelser, bliver der dog Realiteter nok tilbage til at betragte denne Menings Rigtighed. Pr.s Breve viser os med al ønskelig Tydelighed, at han ikke alene var et nidkært Rædselskab i den svenske Konges Haand, men endog gik videre end af Kongen forlangt. Noget Tegn paa Velvilje overfor Bornholmerne findes ikke — tværtimod; naar han til Slut beder Kongen forstaae Den for mere Udstrømning foreløbig, er det kun af Hensyn til den Stade, som den svenske Krone kan have deraf, fordi Landbruget saa ikke kan passeres; og naar han ikke kan faa flere Skatter, er det ganske simpelt, fordi Bornholmerne ikke vil og ikke kan mere, og Pr. staar magtesløs.

Den 28. Maj 1658 fik Pr. kgl. Fuldmagt til at være Lens og Slots-høvding paa Bornholm.

Den 10. April sender den svenske Konge en Memorial til Slots- og Landshøvdingen og Sekretær Sylbins, hvorefter de skulde rette sig

1. Kongen ønsker Oplysning om Jagt og Fiske, Landets Fordebog, den civile og militære Administration, Beskaffenhedens Bilkaar etc., for at det i Fremtiden højst muligt kan blive lempet efter Sverriges Vedtægter og Sædvaner.

2. Kongen ønsker Indberetning om retslige Forhold. Det er i Fredstaktaten lovet Bornholmerne, at de maa bruge de gamle Love og Vedtægter.

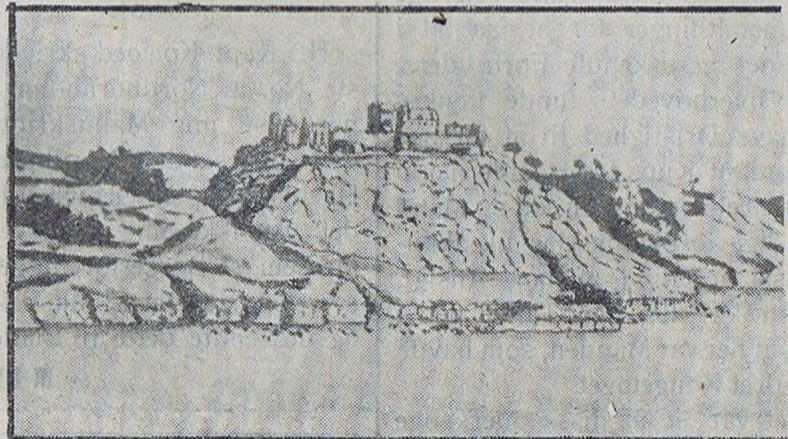
3. Om Garnisonen. — Ved hvilke Midler den opretholdes, om Almenen er pligtig at gøre Fortifikationsarbejde, Pr. skal opgive alle Landets Indtægter og meddele, hvad Byerne har bidraget i Krigstid.

4. Om Udstrømning af Soldater og især Baadsmænd, hvorledes og hvormange, der kan staves

5. Om der findes Personer, der selv holder Soldater og Baadsmænd, om der er Adelsmænd, der gør Kostjeneste. Paalæg om at passe paa, at det unge Mandskab ikke undtager sig Udstrømning ved at flygte eller skjule sig.

Pr. giver en omstændelig Beskrivelse af Den. Indbyggerne fortæller ham, at Landet anses for det hyppigste Land, som har hørt under Danmark, og hvorvel dette Land er fuldt op af gode Ting, saa er Størsteparten af Folket dog af Karakter meget grove, ukultiverede, udygtige og ondsvindede („mechta rude, inculta, ingenia och illpartige“), saasom Øboer gemeentlig holdes for at være.

Hammershus Broting er beliggende straks indenfor Slotsporten. Retsbetjentene her faar ingen Løn af Kongen, men aflønnes af Fiskelejerne „Allingh“

Hammershus i Årene omkring 1650.

6. Om Handel, Møringveje, Havne- og Toldforhold.

7. Om Præsternes Indtægter.

8. Om Administrationen.

9. Om Skoleforhold. Bornholmerne skal „bestedeligen“ lades fornemme, at den, der vil studere, bør gøre dette i Sverrig og ikke i Danmark. Ingen maa faa Skoleembede uden at være født i Sverrig eller de afstaaede Provinser. Men saasom alt dette skal have sin gode Tid, saa kan imidlertid Kirkeveien holdes paa gammel Sæt og Maner, indtil Landshøvdingen ser, hvad der kan gøres for lempelig at indføre den svenske Form og Ordning.

10. Om ogsaa at berette andet, saafremt der er Anledning til det.

I Malmø Lensarkiv findes ti Breve fra Pr. til Generalguvernøren i Skaane, hvem Bornholm var underlagt. De er gengivet af Mag. Weibull i „Samlinger til Skaanes Historie 1870.“

1. Christianopol d. 24. April 1658. Pr. har været her i 8 Dage og ventet forgeses paa Sekr. Sylbins, der skal følge med ham til Bornholm. — Den Troppeskrift, der skal med, udgør 64 Mand af Vesterbotten Regiment, af hvilke 20 Mand er syge, og saa mange af øverste Skytteregiment, at det hele bliver 100 Mand. Han medfører 4 Jernkanoner, 40 Centner Krudt og noget Bly, hvilket han altsammen har faaet fra Kalmar.

2. Handlingar rörande Skandinaviens Historia“ er gengivet Pr.s Breve til Kongen.

Hammershus den 17. Maj 1658. Pr. og Sylbins har nu foretaget den ønskede „Kansjation“ og sendt Dokumenterne til Guvernementet. Det synes „fuller“ blandt andet højstign forordnet at reparere Hammershus. Pr. underskriver sig; Joh. Printzenskjoldh.

Den 17. Maj har Pr. haft en Sammenkomst i Romme med Dens Øvrighedspersoner, deriblandt Landsdommeren, en forby. Ridesfoged (Jens Larsen Rifom), 4 Herredsfogder (Tingsfogder) 2 Herredsfriwere, 15 Sandemænd, 1 Dyrvogter (Stovrider) og 1 Strandrider.

og „Sandwijf“. Strandrideren skal se efter Strandinger og melde herom paa Slottet. — Militisen haver alene (Baadsmænd undtaget) været brugt til Landets Defension og ikke bestemt til at bruges andre Steder eller til at følge nogen Arme i Felten. Ikke destomindre vil Pr. overse og monitøre Soldaterne, særdeles dem, som have haaret Mustetter, og siden give mere Besked herom.

Alle Kanoner var taget af Sverkerne 1645, kun Romme havde 4 Kanoner, som var opstillet fra svenske Vrag.

Adelsmændene have „fuller“ ingen Donationer at fremvise.

I Ufredstid laa 50—60 Md. paa Slottet. De afløstes hver 3. Dag og underholdtes af Soguenen.

Præsterne beklager sig over, at deres Sognefolk tilføjer dem Uret i deres Rettigheder med Fortrædeligheder og allehaande Formindskelser, og naar de søge Ret imod dem ved Lovting, saa stille de sig imod dem meget værre og søje bedre end som vare de aabenbare Fjender.***) Præsterne vil gerne anbefale de svenske Gymnasier.

Rommeboerne foreslaar, at der kun skal være 2 Købsteder paa Bornholm, og Rettighederne fratages de andre (Hæle, Svaneke, Alstykke); „men saa ere ick „fuller“ andera aff een anden Meening.“ — Rommeboerne mener, at deres Strand egner sig bedre end Rommes til Havneanlæg.

2. Romme den 17. Maj Anno 1658. Borgerstabet beklager sig over Udførselsforbudet. Pr. spørger, hvorledes det skal forstaaes, om der heller ikke maa udføres til Sverrig, og hvorledes han skal forholde sig, saa at det maatte være forsvarligt.

Han spørger, om Præsten i Rø — hvis Gaard er nedbrændt — kan saa hjælp fra Kirkerne i Skaane, saasom under det danske Regimente har været Præsterne forundt.

med. Hans Officerer har endnu ingen Løn faaet. Vønderne udlagger Proviand til de gemene Soldater.

En stor Del har været syge, men er nu raske igen, kun 3 er døde.

Han lader Bornholmernes Anmodning om Tilladelse til Udskibning til Sverrig gaa videre med Bemærkning om, at det og er „fuller“ sandt, at dette Land lider ingen ringe Stade af Udførselsforbudet, efter som al deres Møring flyder af Udførslen.

Hans Soldater arbejder paa en Stauje udenfor Slotsmuren.

4. Hammershus d. 21. Juni 1658. Pr. beder om at faa en Feltskær til Garnisonen og om Lov til hertil at udskrive en liden Penning, hvilket tidligere har været Skit

5. Hammershus d. 24. Juni 1658. Jeg haver „fuller“ siden Baron Horn aad sine Officerer antom den 21. og 22. Juni, mønstret og oberjendt al Mandskabet som hidtil haver haft Kronens Gevær***) og fundet til 400 som endnu kunde tjene til Soldater, og naar jeg efter Mønstringen formaaede dem alle til Lydighed, og at de skulde gøre sig rede til at forlade Landet, befandtes nogle, som vilde stritte derimod, befynderlig en af dem, som sagde aldeles Nej; han vilde gerne tjene her paa Landet, men ikke andre Steder. Han sidder nu i Fængsel paa Slottet. (I er Brev af 16. Juli tillægges hertil, at en Del var uheldige og endnu opholde sig i Smaastovene, hvor de med Flid efterpores. Det tilstedeværende unge Mandskab formaar endnu ikke at bære Gevær, saa for nærmeste Fremtid er der kun Vønderne at udskrive.) Pr. udtaler, at det vil være til Stade for Bornholm og den svenske Krone, om der udskrives flere, da Agerbruget saa ikke kunde passeres.

6. Hammershus d. 26. Juni 1658. Fiskelejerne Allinge og Sandvig hører under Slottet. De holder en Færge eller Postjagt med 2 Baadsmænd, som Vinter og Sommer skal være rede til at sejle over Søen til hvilket som helst Sted de bliver befalede til det i Kongens Vrinde. De gør Arbejde paa Slottet, naar det behøves.

Al Baadsmænd har der været 24 udskrevne, og de Baadsmænd, som endnu er igen, kan Borgerne ikke undvære for deres Sejlads. „elliest kunne fuller i Steberne och paa fistelegen opringes saa många som thet för warit hæfuer eller något ofner om Eders Excellence saa behagar.“

En medfølgende Rulle viser, at den svenske Befætning udgør 100 Mand, af hvilke 5 er døde, 1 Kaptajn, 1 Leutnant, 1 Jendrit, 9 Underofficerer, 2 Trommeslagere, 2 Pipara og 4 Mønstedrængar.

Fortfættets.

*) I næsten alle Prs Breve forekommer Ordet „fuller“. Det er et meget gammelt, middelalderligt Kraftudtryk, som brugtes sjældent paa Pr.s Tid. Det betyder: til visse, visseligen. Han har sikkert anvendt det i rigt Maal i sin daglige Tale, saaledes at Bornholmerne har bemærket denne Ejendommelighed. I Printzenskjoldsvisen lader Digteren Pr. svare paa Jens Koefoeds Spørgsmaal til ham, om han vil have Kvarter:

„Quarter det var vel got for mig, mens fuller jeg tager det icke af dig“ Dette tyder i høj Grad paa at Visen er forfattet 1659, saaledes som Afskriverne siger. Se iøvrigt Bornh. Saml. II Bind S. 16.

**) Præsternes Udtalelser er sikkert Skyld i Pr.s haarde Dom over Bornholmerne. Han kom den 29. April til Øen og havde den 11. Maj altsaa kun været der i 2 Uger.

**) De to Landkompagnier.

Kristendommen og vor Tids Kultur.

Der har altid været en Spænding mellem Kristendom og Kultur. Ganske simpelt i Følge Sagens Natur. Kristendommen er ikke af denne Verden. Kulturen er af denne Verden. Kristendommen er i Verden og skal gøre sig gældende midt i Kulturen med sit Lys og sit Salt — deraf Spændingen. Straks da Kristendommen traadte frem paa Jorden som en ny Religion midt i en i mange Henseende faleret hedensk Kultur, viste Spændingen sig og naaede sit Højdepunkt i Martyriet. Saa kom Kejserkrigen, hvor Kristendommen ligsom med et Slag ophøjedes til Folkets Religion, og Spændingen afslappedes eller droges ind i de sekteriske Kredse. Gennem hele Middelalderen herskede den katolske Kirke med sin stærke, ydre Organisation og sin Aandsmagt. Folkets Verden skabte en „kristen Kultur“, og opdrog de umyndige. Da indtraadte det store Vendepunkt ved Renæssancen omkring det 15.—16. Aarhundrede. Kulturen med sin opvaagnede Kunst, Videnskab og Humanitet faldt fra Kirken og hævdede sin egen Eksistens med ikke ringe Myndighed og Kraft, ja udæskede Kirken. Reformationen satte Samvittighedsfriheden i Højsædet. Enhver staar for sin Gud med sin Tro og sin aandelige Eksistens. Derved var Kirkens ydre Enhed brudt, og den gamle Magt, som Kirken havde besiddet overfor Kulturen, var forbi. Skulde Kristendommen hævde sig i Spændingen overfor Kulturen, maatte det ske udelukkende paa den enkelste og Menighedens aandelige Indsats i Verden.

Den protestantiske Kirke kan aldrig fravige, hvad man har kaldt „Wormserprincippet“ eller Kravet om indre Frihed og personlig Sandhed. Derfor Spændingen, der paa en er mellem Kristendom og Kultur, og det med en Kraft, der minder om den første Kristendomstid.

Hvordan er Situationen i vor Tid?

Jeg ved ingen Mand, der mere er i Stand til at paapege Spændingen og Kampen mellem Kristendom og Kultur i vor Tid, end Professor Dr. theol. Eduard Geismar ved Københavns Universitet. I en Forelæsningsrække i Foraaret 1929 har han med indtrængende Kraft paavist den fortvivlede Stilling, hvori Kristendom og Kultur i vor Tid befinder sig i Forhold til hinanden og hver for sig.

Naar man tænker paa Ting som disse: Pengenes Stormagt, Teknikens Sejerstog og fortryllende Ind-

flydelse paa Sindene, Moralens Opløsning, Udvendighedens Herredømme, Gæringen i Folkenes Sindelag overfor hinanden, da ser man tydeligt Kulturens Verdsliggørelse. Og tænker man omvendt paa Folkekirkernes dalende Indflydelse paa Kulturens Gang i det store og hele i vor Tid, paa den manglende indre Enhed i Kirken som saadan, paa den opløsende Religions- og Bibelkritik, paa Savnet af et fast Staasted for den vaklende og søgende i en fast og enstemmig Bekendelse fra den kristne Menigheds Side, da kan man fristes til at tale om Kirkens Fallit i vore Dage.

Ingen kan som Eduard Geismar stille Problemerne skarpt og sønderrivende, som han gør det i disse Forelæsninger, der nu er tilgængelige for Offentligheden (udkommen paa Gads Forlag). Og det smertelige er, at Spændingen mellem Kristendommen og Kulturen i vor Tid har grebet Forfatteren selv saa stærkt, at han ikke vover at give nogen afgørende Løsning. Han taler et Sted om en Kendsgerning, som han kalder „Inhumanitetens logiske Konsekvens“, hvormed han mener den Ubønhørighed, hvormed vi alle af Forholdenes Magt tvinges ind i det onde, det ihumane — vi maa bøje os og lempe os efter Verdenskulturen. Men saa hævder han ogsaa med stor Inderlighed og Kraft det eneste frelsende Staasted: Ved Korsets Fod. Gaa ind under Korsets Dø, Du selv-sikre Kirke. Bekend din Afmagt. Se dit Fald. Og hent Oprensning alene fra Guds blivende, trofaste Kærlighed, der strømmer evigt fra den korsfæstede.

„Gud er Kærlighed, elsk ham! Gud er Kærlighed, tjen ham! Gud er Kærlighed, lyd ham!“ Ved Korset skal Du sejre.

Erik Thaning.

Et Testamente.

—o—

En Historie, som mange kunde lære noget af.

—

— Havde Postbudet endda været her! sagde Marie Hartfield, en ung Pige, opkaldt efter en gammel, ugift Tante, der var død for ni Aar siden, men hvis Minde netop i disse Dage stod lyslevende for Slægtningene.

Og hun havde virkelig givet dem Grund til at mindes hende!

Ved sin Død havde hun efterladt sig 360,000 Kroner, og i Testamentet var det bestemt, at Hr. Hertfield skulde kunne disponere over en vis Sum deraf for sig og Familie, indtil hendes Guddatter, Marie, fyldte 18 Aar. Den Dag, Marie fyldte 18 Aar, skulde hun fra Tantens Sagfører faa et Brev, der indeholdt Forskrifter angaaende Formuens fremtidige Anvendelse.

Denne Dag var nu kommet, og Marie ventede selvfølgelig med Utaalmodighed paa Brevet. Endelig kom Postbudet, og det ventede Brev var der.

— Det var da et besynderligt Brev, sagde Marie, da hun lod Øjnene løbe gennem det. Læs det Fader, jeg forstaar det ikke.

Og Hr. Hartfield læste:

„Mit kære Barn! For mange Aar siden tænkte jeg paa at gifte mig med en Mand, som jeg ansaa for ædel og rettænkende. Jeg behøver ikke at fortælle hele Historien. Det er nok, naar jeg siger: han sveg mig. Jeg mistede derved al Tro paa Mænd og besluttede at leve og dø ugift. Mit Barn, jeg ønsker at redde Dig fra samme Skæbne, og derfor testamenterer jeg dig Renten af

min Formue, saa længe Du lever ugift. Men skulde Du træffe nogen, for hvis Skyld Du er villig til at undvære disse Penge, vil Du paa din Bryllupsdag gennem min Sagfører faa et Brev med Forskrifter om, hvorledes Pengene derefter skal anvendes“.

— Hvem vilde vel for en Mands Skyld give Afkald paa saa mange Penge? sagde Marie. Og deraf ser man, at hun endnu ikke havde skænket sit Hjerte bort.

Man lagde imidlertid Mærke til, at hvor Marie Hartfield befandt sig, der fandtes ogsaa meget ofte Cecil Lynes, Søn af en i Nærheden boende Godsejer.

Den Dag kom, da Cecil forklarede Marie sin Kærlighed. Og Marie? Ja, hvem vilde vel for tænke hende i, at hun sagde:

— Jeg har lovet at ville leve og dø ugift; men jeg elsker Dig.

— Hvornaar kan vi bestemme Brylluppet? spurgte Cecil noget efter.

— O, Cecil, jeg har glemt noget; maaske vil Du slet ikke have mig, naar Du faar at vide, hvorledes det forholder sig med min Formue.

Og saa fortalte hun ham med en skæmsk Mine alt, thi hun tvivlede ikke om hans Kærlighed.

— Elskede! Hvad bryder jeg mig om Pengene; det er Dig, jeg vil have. Men hvad vil din Fader sige?

— Aah, Fader samtykker nok til alt, der er min Lykke, Cecil, svarede hun.

Marie havde Ret. Faderen gav sit Samtykke, og Brylluppet bestemtes til i Januar. Tantens Sagfører blev indbudt og lovede at komme med Brevet.

Vielsen og Middagen var forbi. Den sidste Gæst havde fjernet sig.

— Farvel, Rigdom! raabte Marie, da Familien samledes i Salonen. Nu, Hr. Sagfører, lad os saa høre Brevet. Han rakte hende en forseglede Kuvert, og hun aabnede den, forsøgte at læse, og gav det saa til sin Mand og bad ham læse. Og han læste:

„Mit Barn! Naar Du læser disse Linier, er Du vel gift. Du elsker din Mand saa højt, at Du for hans Skyld ofrede din Formue, og da han viste, at Forholdet var saaledes, har han vist, at han elsker Dig, ikke for dine Penges Skyld, men for din egen Skyld. Mit Barn, jeg har reddet Dig fra den Sorg, jeg maatte opleve. Det var for min Rigdom, ikke for min egen Skyld jeg blev eftertragtet, og jeg havde sat mig for at ville redde Dig for en lignende Skæbne. Dette er lykkedes. Pengene tilhører nu — Dig.“

Marie Croos.“

Den stjaalne Dokumentmappe.

—o—

Af Pariser-Detektiven Raoul Deboissignes Erindringer.

Naar jeg sidder og tænker tilbage paa de sidste 30 Aar af mit Liv, 30 Aar, som jeg har tilbragt med at jage Europa rundt efter nogle af Verdens farligste og dygtigste Forbrydere, mindes jeg uvilkaarlig, hvad der førte mig ind paa den Bane, nemlig den Omstændighed, at en Lommetyv en Dag i Aaret 1897 stjal min Tegnebog paa den underjordiske Bane. Rasende over Tabet søgte jeg Dagen efter Ansættelse ved Politiet og blev virkelig ansat ved Opdagerkorpset. Lidet anede jeg dengang, hvad det var for et bevæget Liv, der forestod mig.

Jeg var allerede en trænet Opdager, da det blev overdraget mig at opklare en Affære, hvori den nuværende engelske Konge Georg V., som dengang var Prins af Wales, spillede en Rolle.

Der var hændt det, at en af de dygtigste Svindlere i Verden ved ren og skær Bluff havde skaffet sig Adgang til det kongelige Tog, som var ankommet til Paris' Nordbanegaard med Prinsen af Wales og hans Følge, og i selve den kongelige Salonvogn havde stjaalt Prinsens private Dokumentmappe. Tyven undslap med Papirer af uhyre Vigtighed og med en Del Juveler, som Prinsen skulde overbringe fra Kong Edward VII til den gamle Kejserinde Eugenia, som dengang opholdt sig i Menton.

Sammen med en Afdeling andre Opdagere havde jeg faaet det Hverv at bevogte Nordbanegaarden og samarbejde med Opdagerne fra den britiske hemmelige Tjeneste, der ledsagede Prinsen som en Slags Livvagter. Toget havde kun holdt paa Stationen omtrent fem Minutter, og den britiske Ambassadør samt en hel Del fremragende franske Politikere stod og talte med Prinsen, da min Overordnede kommer sturtende hen til mig og med et fortvivlet Udtryk i Ansigtet fortalte mig om Tyveriet.

— Vi maa finde Mappen, før Hans kgl. Højhed savner den, erklærede han rystende af Nervøsitet.

Medens Stationen nu blev gennemløbet paa Kryds og Tværs, satte jeg mig i Forbindelse med Politipræfektoret og bad om, at der maatte blive truffet særlige Foranstaltninger for at faa fat i alle de mere kendte Forbrydere, som overhovedet kunde tænkes at have Dristighed til at forsøge et saadant Kup. Jeg traadte netop ud af Telefonkiosken, da en Mand foer lige forbi mig. Jeg fik akkurat set et Glimt af hans Ansigt, og straks slog den Tanke ned i mig, at her var Manden, som havde plyndret Kongetoget.

Det var et af disse mærkelige Træf, som undertiden er til Fordel for Forbryderen og undertiden for Opdageren. Jules Lemoine hed Manden, og vi genkendte hinanden i samme Øjeblik. I Næste Sekund var han forsvunden i Nedgangen til den underjordiske Bane. Jeg satte efter ham, for jeg kendte ham godt og vidste, at han var i Stand til alt. Han var Gentleman-tyven Arsene Lupin i det virkelige Liv, han færdedes kun i Forbryderverdenens Aristokrati, levede som en Fyrste og klædte sig lige saa elegant som Lapsene fra Rue de la Paix. Han var mistænkt for en lang Række dristige Tyverier i et halvt Dusin franske Byer og i Monte Carlo, Wien og München, men hidtil havde det været umuligt at fremskaffe fældende Bevismateriale imod ham.

Medens jeg løb efter ham ned paa Undergrundsbanen, spændte jeg min Revolver, for jeg var temmelig klar over, at han vil skyde, hvis han følte sig i virkelig Fare. Han forsvandt imidlertid i de underjordiske Gange, og alt, hvad jeg kunde gøre, var at vende tilbage til Telefoner, og beordre et Net af Opdagere spændt ud over hele Paris for at fange Jules Lemoine.

Saa kom det Øjeblik, da vor kongelige Gæst ankom til Lyon-Banegaarden for at stige ind i „Det blaa Tog“ til Azurkysten. Jeg slentrede langs de elegante Vaggoner og kastede ganske tilfældig et Blik ind i en af Sovevognene. Det gav et Ryk igennem mig. Der inde sad den Mand, jeg søgte, og talte smilende med en overordentlig nydelig Dame. Jeg hoppede op i Toget og gik ind i den Kupe, hvor Manden sad, smækkede et Par Haandjeru paa ham og førte ham hen til min Overordnede som stod paa Perronen

sammen med en Del andre Opdagere.

— Her har De Tyven, sagde jeg, ikke saa lidt selvbevist. Dette er Jules Lemoine, som stjal Hans kgl. Højheds Dokumentmappe.

Jeg havde ventet en anden Modtagelse end den, jeg fik. Min Overordnede saa kølig paa mig.

— De er lidt for sent ude, sagde han. Prinsens Mappe er fundet. Den laa paa det Sted, hvor den skulde ligge.

Dette viste sig virkelig at være Tilfældet. Den savnede Dokumentmappe var fundet af en af Prinsens Adjutanter i den kongelige Salonvogn, og Indholdet var urørt. Jeg var ganske klar over, at Lemoine havde lagt Mappen tilbage, da han forstod at han var opdaget, og at han umulig kunde slippe bort med den. Men jeg glemmer aldrig hans haanlige Smil, da jeg i Overværelse af min Overordnede og mine Kolleger maatte tage Haandjernene af ham og gøre ham en Undskyldning. Dette var et af de værste Øjeblikke i mit Liv.

Men senere fik jeg Oprensning. Næste Gang, jeg mødte Jules Lemoine, var i Cacinoet i Deauville, hvor han netop var ved at bestjæle Clemenceau. Dengang skaffede jeg ham 10 Aars Fængsel.

Fra Læsekredsen.

—o—

Hr. Kapt. Koefoed skriver i sidste No. af Nordbornholm, at han har vist mig Manuskriptet, før dette blev sendt til Nordbornholms Ugeblad. Kaptajnen husker forkert, det var ikke mig men et andet Medlem af Borgerforeningens Bestyrelse, der læste Manuskriptet, og indsendte dette til Bladet.

M Bloch.

Fra Uge til Uge.

—o—

Selskabelig Forenings Karneval paa Søndag tegner til at blive en Succes. Formanden har som sædvanlig gnedet paa sin Alad-

din-Lampe, og tjenende Aander er ved at omdanne Hotel Allinges Sal — ikke til et Fepalads, som for nogle Aar siden, men til en Kopi af Markuspladsen i Venedig.

Mindre kan ikke gøre det.

Spraglet klædte Sydens Børn vil med Liv og Lystighed deltage i Festen og danse i Takt til Mandoliners og Fløjters Klang. Signor Pedro Jørgensen vil fra sin Trattoria skænke den ædle Druevin, servere Polenta, Macaroni og alle mulige sydlandske Retter, varme og kolde. Desuden bliver der Boder, der bugner af Oranger og andre Sydfrugter.

Boccacio og Cammerono vil synge Viser og improvisere, Barcarolen vil ligge nede i Kanalen, og Santa Lucias smeltende Melodi vil klinge i den lyse Sommernat. Blandt de indbudte maa nævnes „Il Duce“ og Mussolini fra Sandvig.

Den maskerede.

Kan Kærlighed kureres?

Endelig igen en Dansk Film med „Fyrtaarnet og Bivognen“ som agerende. Den er da sikker paa at trække fuldt Hus til Biografen paa Søndag. Den lystige Farce er i 6 Akter. Se Annoncen.

Rettelse.

I Artiklen „Mussolini fra Sandvig“ har der indsneget sig et Par Talfejl, der staar 15. Febr. læs 5, og Antallet af Socialdemokraternes Medl. i Byraadet er ikke 3, men 4.

Olsker Sygekasse

afholder ordinær Generalforsamling i Forsamlingshuset TIRSDAG d. 25. Februar Kl. 6,30 med følg.

Dagsorden:

1. Beretning og Regnskab.
2. Valg af Bestyrelse og Revisor
3. Nedlæggelse af Kassens bemidlede Afdeling.
4. Forslag om Ydelse af Hjælp til Lys-, Kur- og Badebehold.
5. Eventuelt.

Hvis Generalforsamlingen ikke er beslutningsdygtig, afh. umiddelbart efter en ekstraordinær Generalforsamling til endelig Vedtagelse af event. Vedtægtsændringer ang. Punkt 4 i første Generalforsamling.

Bestyrelsen.

De i Aaret 1929 benyttede Kontrolbøger skal indleveres til Bestyrelsen til Revision senest 18. Fbr.

Udsalget slutter!

Sidste Dag

Tirsdagen d. 25. ds.

Magasin du Nord's Udsalg

ved Victor Planck, Allinge.

Radio Lysnet- og Batteri-Modtagere

i disse 1ste Kl.s Mærker „L. K.“ „Champion“, „Unica“, „Bravour“, og „Phillips“ forhandles og demonstreres gerne paa Forlangende — uden Købetvang. — Smaa Priser.

Autoriseret Forhandler for „L. K.“

Tlf. 98. Carl Pedersen og E. Hansen, Allinge. Tlf. 98.

Meget stærke skarpkantede Udskudsbrætter.

Vi tager atter en Stabel ind i kommende Uge, og disse er af en særlig god Kvalitet — tørre Varer.

Meget smukke, tørre og pløjede Gulvbrætter

i 13—14 Fods og lange Længder sælges til den billige Pris.

Gør Forespørgsel herom til

Nordlandets Handelshus.

Olsker

Kommuneskat for 2det Halvaar 1929—30 bedes indbetalt i denne Maaned, — fra 1. Marts beregnes Rente. For Restancer, der ikke er ordnede inden 1. Marts foretages Udpantning uden videre Varsel efter den 1. Marts 1930.

Sogneraadet.

Regulativet over det mindre, offentlige Vandløb, **Maegaardsaaen**, henligger til Eftersyn for de paa-gældende Lodsejere i 4 Uger fra den 22. ds. i Olsker Forsamlingshus, og mulige Indsigelser maa sendes skriftlige til Sogneraadet, senest den 25. Marts d. A.

Janus Hansen.

Regnskabet over Kommunens Indtægter og Udgifter samt Fortegnelse over Formue og Gæld 1928—29 ligger til Eftersyn i 14 Dage fra d. 22. ds. i Forsamlingshuset.

Olsker Sogneraad, d. 18. Febr. 1930
Janus Hansen.

Olsker Husmandsforening

Medlemsmøde LØRDAG d. 22. Kl. 6 prc. i Forsamlingshuset. — Umiddelbart forinden Socialdemokratisk Forenings Møde.

Generalforsamling med sædvanlig Dagsorden afholdes FastelavnsMANDAG den 3. Marts Kl. 5. — Derefter festligt Samvær m. Pakkefest m. m. for Foreningens Medl. med Husstand Kl. 8.

Medlemskort fornyes.

Bestyrelsen.

Allinge-Sandvig Afholdsforening

afh. sin aarlige Generalforsamling TIRSDAG d. 25. ds. Kl. 8 Aften paa Forsamlingshuset Hammersh.

Bestyrelsen.

Metodistmenighedens Juniorforening

afholder FREDAG den 28 Kl. 8 Lysbilledforedrag om Ægypten af Boghdl. Sørensen paa Forsamlingshuset. Adgangskort 35 Øre. NB. Der bortgives en Kurvestol, en Blomsterstander og en Lyseudug, som er lavet af Børnene til en af de Besøgende, samt Præmieuddeling.

Allinge-Sandvig Sømandsforening

afholder

Bortsalg og Karneval

paa Christensens Sal, Fastelavns-MANDAG.

Bortsalget begynder Kl. 2 og Karnevallet Kl. 8

Festudvalget.

Olsker

Kontingent til Bornholms Brandforsikring modtages i Tein Brugsforening ONSDAG den 26. Febr. Kl. 2—4 Eftm.

K. A. Mogensen.

Hasle

Evangelisk luth. Missionsforening afh. om Gud vil

Missionsmøde i Missionshuset SØNDAG den 23. Febr. Kl. 10 samt Missionsuge i efterfl. Dage: Mandag, Tirsdag: **Ad. Kristensson** Onsdag, Torsdag: **C. Nore**. Fredag: **O. Vesth**.

Hver Aften Kl. 8.

Alle indbydes venligst.

Frelsens Hær, Rø

Dukken vundet paa Nr. 79.

Olsker socialdemokrat. Forening

afholder Møde i Forsamlingshuset LØRDAG d. 22. Febr. Kl. 7.

Emne: Kommunens Regnskaber og Administration.

Efter Indledning Diskussion.

Adgang for Ikke-Medlemmer 50 Ø.

Til Pensionat Skovbo

søges fra 1. April en flink Pige, 18—22 Aar, fra Maj ell. lidt sen. Stuepige, Hotelkarl, Serveringsfrøken, Hjelpepige, Kioskdame.

Henvendelse

Fru Hjortbøl, Løsebæk, Allinge.

Et Hus ved Røbro,

smukt beliggende med en god Høusegaard og Have, er billigt til Salg med kun lille Udbetaling.

Samme Sted er Bihuse til Salg.

H. P. Henriksen.

Spegesild til Salg

Johan Olsen, Allinge.

God, tør Strøhalm

er til Salg.

Boesgaard, Klemensker.

En rød 3-aars Plag

er til Salg paa

Bondegaard, Rø.

En Lejlighed

til en mindre Familie staar til Leje fra 1. Marts

Tækkemand Espersen, Tein.

En Pige søges

15. Marts eller senere.

Toldkammeret, Allinge.

En Karl søges

1. Marts.

Kofoed, Bondegaard.

Gode Spisekartofler til Salg.

Tiden er inde

til Vintersprøjtning af Frugttræer og Buske. Den rigtige Sprøjte er G. Gruberts Havesprøjte. Faas i flere Størrelser til Priser saa billige, at det er overkommeligt for enhver Haveejer.

Skriv eller ring efter illustreret Katalog med Brugsanvisning, som tilsendes gratis og franco.

J. P. Rønne, Gudhjem.

Malkekøer, Kvier

og en god Tyr samt Gylder og en Slagteso er til Salg.

Kildesgaard, Olsker.

Nogen Halm kan tages i Bytte.

Gylder

til Salg paa Tyndekullegaard.

En Orne

staar til Afbenyttelse, tjenlig til Gylder. Kan drives.

J. Kjeller, Landlyst, Krashave.

Lejlighedskøb.

Godt beliggende godt vedligeholdt Ejendom i Sandvig med tilhørende stort, moderne Røgeri, er paa Grund af Sygdom og Svagheit til Salg for den meget billige Pris af 9,000 Kr.

A. Stange, Tein.

En Hest, 3 Aar,

er til Salg.

Østre Rosendalegaard.

Servanter

- med og uden Marmorplade er billige til Salg kontant.

Telefon Sandvig 14.

Tør, god Halm

er til Salg paa

Hammersholm. Tlf. Sandvig 23.

Biografen.

Søndag Kl. 8

kan Kærlighed kureres?

Lystspil i 7 Akter med Fyrtaarnet og Bivognen.

Avertér i „Nordbornholm“!

Dyrlæge Bargums Kvægensningspulver.

Bruges uden Vand.

Til 10 Kreaturer Kr. 3,60.

Til 5 Kreaturer Kr. 1,60.

Produkten.

Gødningsskalk

ventes under Losning Mandag. Bestillinger bedes indgivet omgaaende.

Produkten.

Udsalget slutter d. 28. Febr.!

Benyt derfor de sidste 8 Dage til fordelagtige Indkøb!

Gudhjem Manufakturhus.

Georg Jørgensen.

18 pCt. Superfosfat, 40 pCt. Kaligødning, Nitrophoska,

Tysk Kalksalpeter er paa Lager, og udleverer vi gerne de bestilte Partier, da det kniber med Pakhusplads.

Nørre Flødals Gødningsskalk leveres fra Lager

Nordlandets Handelshus.

Stot Prisfald paa Korn, Foderstoffer og Klid.

Alle Sorter knuste Foderkager, Foderblanding og Soyaskraa sælges til de nugældende, billige Dagspriser. — Ved Køb af hele eller halve Læs — Netto — leveres Varen frit tilkørt alle Købere i Oplandet.

Særlig billigt sælges Blodmelasse og Klidmelasse.

Nordlandets Handelshus.

PRODUKTEN

Efter endt Statusopgørelse

udsælges en Masse Porcelæn, Glasvarer og forskelligt Køkkenudstyr til uhørt billige Priser.

Vi har nogle enkelte Porcelænkaffestel (B & G), som vi vil sælge for 35 Kr. pr. Stel komplet. Ølglasser 20 Øre, Tallerkener 20 Øre, Kopper 28 Øre. Hele Sæt Krydderikrukker med Hylde 2 Kr., Sætskaale og meget mere, men vi kan kun anbefale et Besøg hos os, og De vil sikkert finde noget, De har Brug for.

Vi giver stor Rabat pr. Kontant paa alle ikke specielt nedsatte Varer.

PRODUKTEN

Vil De have Fart i Omsætningen?

Hvad hjælper det at Lageret er fuld af Varer, naar Butikken mangler Kunder. Den store Omsætning til en lille Avance giver den store Kundekreds, naar der averteres i

„NORDBORNHOLM“.

Hvem skal købe Saasæd til Foraaret?

Vi har gode Partier liggende af Næsgaard Havre, Segerhavre, Sølvhavre, 2-radet og 6-radet Byg, god Blandsæd, Ærter og Vikker.

Vi noterer gerne Bestillinger herpaa.

Nordlandets Handelshus.

Overretssagfører

Jac. Jensen.

Inkassationer, Ejendomshandler, Dokumentation, Dødsbehandling m. v.

Kontor i Allinge:

(Bogtrykker Gornitzkas Ejendom).
Træffes personlig hver Fredag Form.

Aktieselskabet Hasle Bank

modtager Indskud paa Indlaansbog og Folio, Terminsydelser til Kreditforeninger, ordner Kreditlaan m. m.

Hasle

fotografiske Atelier — BERGHAGEN —

Optagelse paa Atelieret indtil Kl. 9 Aften — ogsaa Søndag!

Hurtig Ekspedition. Billige Priser. (Forudbestil Tid — Tlf. Hasle 66).

Kofoed & Mortensen Byggeforsretning

Tlf. All. 77 Tlf. All. 79

Ligkister og Ligtoej.

A. Lyster, Hasle.

Hjemmelavet Sylte, Medister og Lungepølse.

Varm Blodbudding hver Fredag Middag.

Anton Sonnes Byggeforsretning

— Tlf. Allinge 69 —

Nybygninger og Reparationer. Egetræs- og Kork-Parketgulve, Finer- og Paplofter.

Flagstænger og Brandstiger samt Ligkistelager.

Chr. Sonne, Allinge.

Allinge Teglværk

anbefales.

Mursten, Teglsten, Drænrør.

Tlf. 127.

Allinge Skæperi

Optændningsbrænde altid paa Lager, billige Priser.

Tlf. 29. Geert Hansen.

Nic. Koefoed,

Skrædder- og Herreekviperingsforretning leverer gode Varer til billige Priser. Tlf. Klemens n. 44 x.

Bornholms Spare- og Laanekasses

Afdeling i Allinge.

Kontortid 9—12 og 2—4.

Renten af Indskud er paa

3 Mdrs Opsigelse 4,5 pCt. p. a.

Alm. Sparekassevilkår 4 -

Folio 2 -

i Forsørgelsesafdelingen 3,6 -

hvortil Præmie, hidtil 2,4 -

Den bedste Brille

til en billig Pris køber De hos

Conrad Hansen, Tlf. Allinge 140.

Nøjagtig Tilpasning

med Stigmatometer.

Fineste, danske Punktuel-Glas.

Benmel.

Godt, tørt Benmel er til Salg.

10 Kr. pr. 100 kg. Tlf. 79.

Fodermelsfabriken, Nyker

FLÆSK, Kød og Pølser

modtages til Røgning hos

Slagterm. Phillipsen, Sandvig.

Naar De skal avertere, benyt da

„Nordbornholm“

Med Kajak gennem Europa.

Fra Østersøen til Sortehavet.

Elbe-Floden.

Magdeburg ligger paa venstre Elbbred. Tre store Broer fører over Floden til den overfor liggende Forstad, en befæstet Ø med et gammelt Kastel. Den ene af Flodens Arme er ikke mere sejlbare, da Napoleon i sin Tid har dæmmet den op. — Magdeburg er en gammel, historisk By, hvor Kejser Otto for ca. 1000 Aar siden grundlagde et Benediktinerkloster. Den ældgamle, gotiske Domkirke har to over 100 m høje Taarne, hvorfra der er vid Udsigt over Omegnen. Byen led meget under 30 Aars Krigen; nu er den i rivende Udvikling, en udpræget Handels- og Fabriksby, og de gamle Volde er forlængst sløjfede. Byens Hovedgade *Der breite Weg* har mange gamle og interessante Huse fra det 17. Aarhundrede og moderne Forretningskvarterer. I ingen By — København maaske undtagen — ser man saa mange Cyklister som i Magdeburg, og der findes udmærkede Cyklistier i By og Omegn.

Jeg fik en gæstfri Modtagelse, og i de Dage, jeg opholdt mig i Magdeburg, færdede vi rundt til Fods og pr. Cykle gennem Parker og Skove.

Men, selv om det er aldrig saa rart, her har jeg ikke tænkt at slaa mig ned for bestandig. Hvordan skal jeg komme videre? — Mod den stærke Strøm kommer jeg ingen Vegne, og da *Mittellandkanal* endnu ikke er færdig, fører der ingen Kanaler fra Magdeburg. — Der er ikke andet for end at glide ned mod Hamburg og saa se Tiden an.

Søndag Eftermiddag d. 16. Juni følger mine Venner mig ned til Havnen, hvor Kajakken venter. Efter en hjertelig Afsked sætter jeg ud fra Bredden.

„Auf Wiedersehen!“

Jeg vender mig og vinker, medens Strømmen hurtigt fører mig bort. —

Det er noget helt andet at glide ned ad Floden end at arbejde sig op imod den. Nu kan jeg padle 8—10 Kilometer uden at overanstrenges mig. — Kilometertavlerne inde paa Bredden skifter hurtigt, da de 20 er naaet, gøres Landgang.

Da jeg tidlig Morgen stikker Hovedet ud af Teltet, ser det ud til Regnvej; men et Par Timer senere er Solen ved at bryde igennem, og saa gaar det nordpaa.

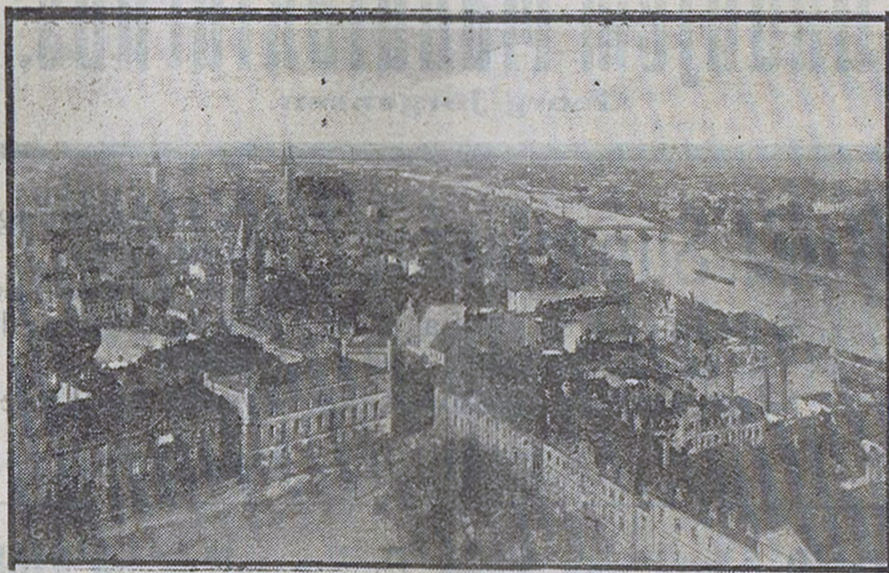
Bredderne er meget lave og skifter med Enge og smaa Skove. Enkelte Steder hæver Terrainet sig, her ligger Landsbyer og Købsteder. smukt ser det ud, naar Kirker og Taarne spejler sig i Elbens blanke Flade. — Jeg glider forbi *Tangermünde* — en gammel Fæstning — man ser Ringmuren med Taarne sno sig rundt om Byen.

Ved Middagstid har jeg allerede lagt 50 km bag mig, og inde under en skovbevokset Skrænt lægger jeg op. — Er paa Skovduejagt; men Ungerne er næsten alle flyvefærdige, og jeg naar kun at faa fat paa et Par Stykker, hvoraf der dog bliver et velmagende Maaltid.

Næste Dag tegner det til at blive det herligste Vejr, og da mit Tøj trænger til at efterses, giver jeg mig god Tid, holder Storvask, stopper Strømper, skriver Breve, svømmer i Floden og tager Solbad.

Det er herligt at ligge saadan og dase; man fyldes af en levende Glæde over at være til. — Hvad kan jeg ønske mig mere? — Jeg er midt i Naturen; har min Baad — mit flydende Hjem. — Overalt findes gode Lejrpladser, og der er ingen større Bekymringer for Dagen i Morgen. — „Herlich ist das Ziegeunerleben! — Faria!“

Kl. 2 er alt igen pakket ned, og saa gaar det videre. Der er livlig Trafik paa Floden med Slæbere og Pramme, og jeg maa se mig godt for; hyppigt ses hollandske Fartøjer, særlig Benzin-Tank-Pramme fra Rotterdam. — Alle, der skal ned ad Floden, driver med Strømmen; det er billigere end med Slæber; men Folkene maa stadig være paa Post, at Strømmen ikke sætter dem paa Grund.

Udsigt over Magdeburg fra Domkirken.

Padler forbi Havelmunden, og da *Wittenberge* ses forude, lægger jeg til Land.

Om Morgenen frisker det op; jeg sætter Sejl, men er dog næppe kommet paa Vandet før det bliver blikstille. Passerer den store Jernbanebro ved *Wittenberge*, men gaar ikke i Land.

Det bliver efterhaanden kvælende hedt, Solen straalere fra en skyfri Himmel. Af og til maa jeg rutsche udenbords for at blive lidt afsvalet. — Markerne er fulde af sort- og hvidbrogede Køer; de har det ogsaa med Varme og vader ud i Floden, hvor de staar i Vand til Bugen. — Langs Bredderne hæster Bønderne Hø og skærer Siv. — Bønderpigerne har store, hvide Skærmhatter paa for Solen og vinker til mig.

Af og til kommer en Smule Vind, der hjælper paa Farten; men Floden snor sig frem og tilbage, saa jeg snart har Rygvind, Side- eller Modvind.

Nu hæver Landet sig forude til en stor, skovbevokset Knude, og øverst, vel ca. 70 m, er et Ud-kigstaaen.

Klokken nærmer sig 8. — Jeg lægger til inde under Højdedraget og sætter Telt; men da det er for tidligt at gaa til Ro, gaar jeg en Tur op til Taarnet.

Herfra har jeg en udmærket Udsigt over Elben — baade den Vej,

hvorfra jeg er kommet og den Vej, jeg i Morgen skal tilbagelægge.

Jeg faar Ild paa Piben og sidder og halvdrømmer, medens Mørket falder paa. — Saa slentrer jeg ned mod Baaden.

Igen afsted for Sejl og Pagaj; mærker, at det gaar mod Havet; Havmaager, som jeg ikke har set siden Stettin, ses nu hyppigere.

Hen paa Eftermiddagen naar jeg *Lauenburg*; det gælder om at komme i Land i en Fart, thi jeg har en Tordenbyge lige i Hælene. Under en Restaurant „Elb-Diele“ faar jeg Kajakken anbragt, og da det ser ud til daarligt Vejr, bestiller jeg for første Gang Værelse for Natten. — Træffer her nogle unge Pramførere, og benytter Lejligheden til at faa lidt at vide om Tysklands Floder og Kanaler. —

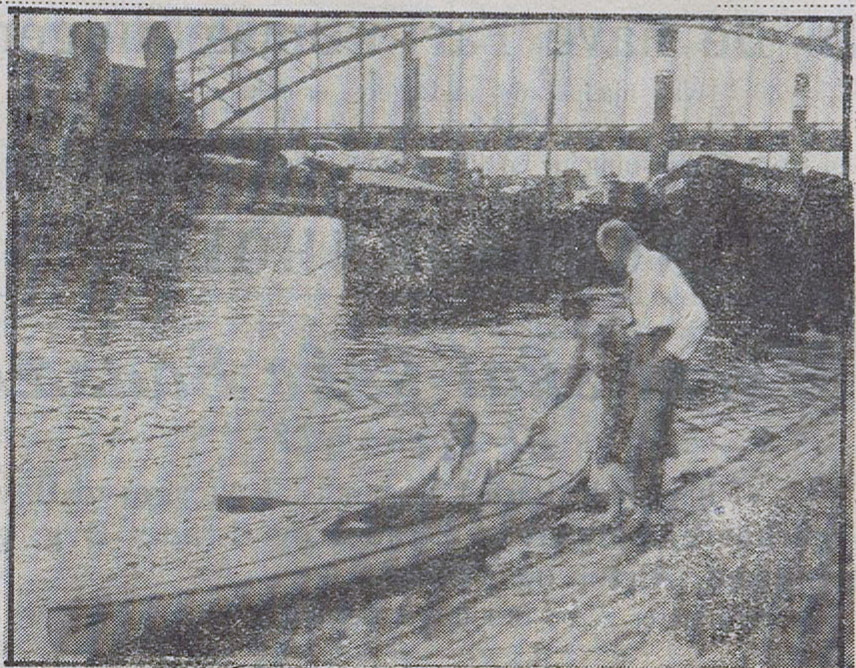
Men der fører ingen Kanaler fra Hamburg og ind i Landet. — De mener, at jeg fra Hamburg kan faa Lejlighed til at blive slæbt op af Elben, og den ene, der har gode Forbindelser, tilbyder at følge med mig, vise mig Byen og sørge for Slæber. Bliver enige om at tage af Sted i Overmorgen tidlig.

Efter en dejlig Nat i en god, blød Seng vandrer jeg ud for at se paa Byen, en lille, men gammel og interessant By. Den ligger i Terrasseform op af den her stejle Elbbred. En Del gamle Sten med Insriptioner findes endnu fra den Tid, Egnen hørte til Danmark. — Bag Byen begynder *Elbe-Travekanal*, der fører til *Lübeck*; men det er jo ikke min Rute.

Kl. 1,30 tager jeg med Toget til *Lüneburg* for at hæve min Understøttelse.

Da Kontoret kun er aabent Kl. 4, har jeg god Tid og gaar en Runde i Byen efter den Fører, der gratis udleveres paa Byens Jernbanestation. — Det er den interessanteste og mest gammel-dags By, jeg endnu har set. Alle tænkelige Stilarter paa Bygninger er her blandetsammen; ældgamle Huse, 5—600 Aar, staar endnu. — Det gamle Raadhus vilde jeg gerne have set; men da jeg var alene om at betale Føreren, blev det mig for dyrt.

En gemytlig, tysk Kollega fra

Afsked med Venner i Magdeburg.

Bayern raaber mig an paa Gaden, og vi følges ad til *Volkshaus*, hvor vi faar vore Penge.

Saa igen paa Returbilletten tilbage til Lauenburg.

I *Elb-Diele* er der Dans og Ly-stighed. — Jeg bliver der endnu en Nat

C. A.

Slagteriets Udsalg, Allinge.

Friske Varer Onsdag og Fredag.

Fersk Flæsk, Karbonade, Mørbrad, Medisterpølse, Fars, Bayerske Pølser, Knækpølser hjemmelavet Sylte, hjemmesmeltet Fedt, Forskelligt Paalæg.

Dina Sørensen, Tlf. 38.

De Averterende

anmodes høfligt om at indsende vort Tilgodehavende for Annoncer paa tilsendte Indbetalingskort, Postkonto Nr. 14146, hvilket er den billigste og bekvæmste Maade. Alle Indbetalingskortets 3 Dele maa være udfyldte ved Indbetalingen, men Deres Postbud vil være Dem behjælpelig hermed og modtage Beløbet + 5 Øre i Porto mod Kvittering paa Postbeviset.

Tlf. ndr. 13 Klemensker Tlf. ndr. 13. Skæreri og Tømmerhandel

kan nu til Foraaret levere Dem alt under Bygningstømmer henhørende.

Ru Brædder af Almindingsstræ skulde De prøve, det falder godt og billigt ud. — Raffeløfter er fortræffelige over Stalde og kan leveres. Lægter til Plader, Tegl, Skiffer osv. kan hurtigt og billigt faas. Brandstiger og Materialer dertil. Flagstænger, Stakitstøtter, Træmmer osv. Frit med Jernbane. Skæring af tilbragt Træ omhyggeligt og hurtigt.

CANADA uden at skifte

kommer Udvandrere kun med *Skandinavien-Amerika Linien*, der for dem er den eneste direkte Rute fra Danmark til Canada. Liniens hyggelige Skibe og den gode danske Mad gør, at De vil føle Dem hjemme ombord. Ved Ankomsten til Canada bliver De hjulpet af dansk-talende Funktionærer, der assisterer ved Anvisning af Pladser og ved Køb af Farme eller Jord. Skriv efter vore illustrerede Haandbøger, der indeholder alle Oplysninger om Canada og udleveres gratis hos vore Agenter i Provinsen samt sendes gratis fra vore Kontorer.

SKANDINAVIEN-AMERIKA LINIEN
Banegaardsplads 6. Aarhus. Kongens Nytorv 8. København K. Boulevarden 22. Aalborg.

Møllers Bogbinderi

Tlf. 865. Chr. Dideriksen, Rønne. Tlf. 865.

Indbinding af Bøger. — Protokolfabrik. — Papirvarer. I. Kl. Arbejde. — Rimelige Priser. — Hurtig Levering.

Leverandør til Biblioteker, Foreninger og Øens største Forbrugere.

Elfenbenslakeret Soveværelse

med 3-flojet Spejl, compl. fra 450 Kr. Egetræs engelsk Spisestue, compl. fra 550 Kr. Chesterfields Dagligstue, 1 Sofa 3 Lænestole med Velour, fra 450 Kr.

Ratebetaling kan indrømmes. Solide Købere fra 20 Kr. mdl.

Allinge ny Møbelmagasin, Havnegade 53, Allinge.

Slagteriets Udsalg paa Lindeplads. Tlf. 45.

Ferske Slagterivarer hver Onsdag og Fredag.

BRØDRENE ANKER, HASLE.

JERNSTØBERI & MASKINFABRIK.

Alt til Faget henhørende anbefales.

Bornholms Dampvaskeri

anbefaler sig som Øens eneste store, moderne indrettede Vaskeri-virksomhed. **Al Slags Tøj** modtages og leveres hurtigt, probert og billigt muligt. **Manchetskjorter** og **Flipper** kan kun vi levere i den smukke Facon og Udseende som nye, idet vi ved Indlæg af Skjorte og Flippresen, der — foruden at skaane — leverer Deres Manchetlinned saaledes, som det skal og bør se ud.

I egen Interesse gør et Forsøg, og De vil blive tilfreds.

Ind- og Udleveringssteder (til Vaskeriets Priser):

Fragtmand Truelsen, Allinge. Olsker Brugsforening.

Kbm. Mogensen, Tein. Kbm. Lund, Nybro.

Fodtøjshdl. Rønne-Jensen, Gudhjem. Urmager Nielsen, Klemensker

Barber Kjær, Hasle.

Hovedindleveringssted: Teaterstræde, Rønne, Tlf. 9.

Benyt

Bladet som Medlemsblad. Alle Bekendtgørelser om Møder og Generalforsamlinger optages billigt, og Referater optages gratis. Benyt derfor „Nordbornholm“ som Medlemsblad, vort Blad er upartisk.